

ה' באב התש"ע - 16-23.07.2010
גליון 106

הכותל שמפריע כל כך למסגד

הנרטיב הפלסטיני מכחיש כי הכותל המערבי הוא אתר יהודי ושריד של בית המקדש. חבל שאובמה, בנאום קהיר שלו, גינה רק את הכחשת השואה מצד מוסלמים ולא את הכחשתה של מורשת קודשי ישראל

עמנואל נבון

ל

פני ימים אחדים הכחיש נציגה של הרשות הפלסטינית למשא ומתן, סאעב עריקאת, דו"ח שפורסם ביומון הערבי אל-חיאת היוצא בלונדון, כי יו"ר הרשות, מחמוד עבאס, הביע בכתב את "הסכמתו" להשאיר בידי ישראל את השליטה על הכותל המערבי.

האם הצרפתים זקוקים להסכמה כלשהי כדי לשמר את שליטתם על מגדל אייפל, או האם על אמריקה לקבל הסכמה לשליטתה על פסל החירות? עצם העובדה שעריקאת טוען לריבונות פלסטינית על העדות והסמל המובהקים ביותר של ההיסטוריה היהודית מהווה עלבון כמו גם אבסורד – הגם שלאילו המכירים את קריאת "ההיסטוריה החדשה" של הפלסטינים זו אינה הפתעה.

ימים אחדים לפני הכחשתו של עריקאת, טען המופתי מטעם הרשות הפלסטינית ("אלחיאת אלג'דידה", 26.6.2010), כי ישראל מאיימת על מסגד אל-אקצה. וביום ראשון האחרון שידרה תחנת הטלוויזיה של הרשות איור של יהודי בעל מראה שטני אוכל את מסגד אל-אקצה.

האשמת היהודים בהריסתו של מסגד אל-אקצה אינה עלילת דם חדשה. חאג' אמין אלחוסייני חנך את הנוהג הזה ב-1929, והביא לרציחות המוניות של יהודים, וערפאת חזר עליו בספטמבר 1996 ובספטמבר 2000. ב-6.12.1931 כינס אלחוסייני בירושלים ועידה פאן-איסלאמית, במטרה מוצהרת לגבש את העולם המוסלמי סביב המאבק הפוליטי נגד היהודים. הוא הפיץ תמונות פוטומונטאז', המראות יהודים עם מקלעים מתקיפים את כיפת הסלע.

בספטמבר 2000 פתח ערפאת במלחמת טרור נגד אזרחים ישראליים (שכונתה בתחום "אינתיפאדת אל-אקצה"), וקרא לערבים הפלסטינים ולעולם המוסלמי כולו "להגן" על מסגד אל-אקצה מפני היהודים. הוא שלח לסוכנויות הידיעות הזרות פוטומונטז', שבו נראה שוטר ישראלי מכה לכאורה ערבי שפניו מכוסות בדם. התמונה פורסמה בעמוד הראשון של הניו-יורק טיימס ומתחתיה הכיתוב: "שוטר ישראלי ופלסטיני בהר הבית". ברקע של הצילום נראתה תחנת דלק, שבוודאות לא מצויה על הר הבית. יתר על כן, ה"פלסטיני" הנטען היה למעשה תלמיד ישיבה יהודי אמריקני, שהוכה נמרצות על ידי המון ערבי.

הנרטיב הפלסטיני גם מכחיש כי הכותל המערבי הוא אתר יהודי ושריד של בית המקדש בירושלים. אלא שההכחשה היא תופעה חדשה. במאה ה-16 הורה הסולטן הטורקי סוליימאן המפואר לארכיטקט העותומני הראשי לתכנן רחבת תפילה ליהודים לפני הכותל המערבי, והוציא

צו המכיר בזכותם להתפלל שם.

פסק הלכה של המופתי

עד המאה ה-11 לא הייתה הסכמה בין מלומדים מוסלמים על המקום המדויק בירושלים שבו קשר מוחמד את בהמתו הפלאית "אל-בוראק" הדומה ביותר לחיה המיתולוגית פגאסוס. במאה ה-17 מרבית המלומדים המוסלמים קשרו את אל-בוראק לצד הדרומי של הר הבית. אך רק במחצית השנייה של המאה ה-19 החלו אישי דת מוסלמים לטעון, כי מוחמד למעשה קשר את אל-בוראק לכותל המערבי. היה זה כשהחלו היהודים להביא ספרי תורה ורהיטי תפילה, שהם פנו לרשויות העותומניות בבקשה לתקן את הרצפה של אזור התפילה, וניסו לרכוש את זכויות הבעלות על הכותל המערבי מן הווקף המוסלמי – בדיוק אז "החליטו" הערבים כי הכותל המערבי הוא המקום שאליו קשר מוחמד את פגאסוס, ואז הם גם החלו לקרוא לכותל "אל-בוראק".

בתקופת שלטון המנדט הבריטי השתמש חאג' אמין אלחוסייני במיתולוגיה של "אל-בוראק" להצנת המלחמה

נגד היהודים. הוא טען כי היהודים ניסו לרכוש את הכותל מן הווקף על מנת לקנות בהדרגה אחיזה בכל הר הבית, להרוס את כיפת הסלע ואת מסגד אל-אקצה ולבנות מחדש את בית המקדש. המופתי ותומכיו ניסו פיזית למנוע מן היהודים גישה לכותל המערבי, על ידי בנייתה של שכונת המוגרבים, וכן על ידי שפיכת פסולת והפרשות ליד הכותל. הם אפילו בנו בית שימוש במרחק של מטר וחצי מן הכותל – פעולה אסורה בחוק המוסלמי, לו אכן היה הכותל אתר מוסלמי, ומשמשת ראייה מוחצת לכך שה"גילוי" המוסלמי בדבר קדושתו של הכותל לאיסלאם היה זיוף.

כאשר פתחה ממשלת ישראל בספטמבר 1996 את הכניסה הצפונית למנהרת הכותל, התקוממה הליגה הערבית: היא הכריזה כי המנהרה – שאינה אלא חיבור של שתי מנהרות, אחת שנחפרה ב-1987 על ידי ארכיאולוגים ישראלים והאחרת (המנהרה החשמונאית) שהיא כבת אלפיים שנה – עוברת מתחת לקיר המערבי של מסגד אל-אקצה, ועל כן אינה חוקית. הכרזה זו הייתה שקרית במובהק: המנהרות אינן עוברות מתחת למסגד ואפילו לא מתחת להר הבית. אך העובדות לא מנעו מערפאת להוסיף כי השם האמיתי של הכותל המערבי הוא "אל-בוראק", שמדובר באתר מוסלמי, ושכך נאמר בקוראן. בפברואר 2001, הוציא המופתי של ירושלים פסק הלכה הקובע כי הכותל המערבי הוא למעשה חלק ממסגד אל-אקצא. מובן, שכל מי שמצוי ולו מעט בהיסטוריה תנ"כית וארכיאולוגית, יודע כי הכותל המערבי הוא השריד האחרון של החומה שהקיפה את בית המקדש השני – שריד שהיה שם 635 שנה לפני מסגד אל-אקצא שנבנה בשנת 705. למרות זאת, התעקש המופתי וטען כי הכותל הוא נכס מוסלמי בלעדי, וכי "לאף אבן בכותל אין קשר כלשהו עם ההיסטוריה העברית".

בנאום קהיר שלו ביוני 2009 אמר נשיא ארה"ב אובמה, כי ההכחשה המוסלמית של השואה היא "חסרת ביסוס, מעידה על בורות ומתועבת". כזו היא גם ההכחשה וההפרכה של ההיסטוריה היהודית בת אלפי השנים. מפליא כיצד מתכוון אובמה להשיג שלום בין ישראל והפלסטינים מבלי לומר לפלסטינים את הדברים הללו שלא אמר לעולם המוסלמי לפני שנה. אלמלא יעשה זאת, ימשיך המו"מ להיות משול למה שהוא עד עתה: דיבור אל הקיר.